

UTENOS REGIONO PLĖTROS TARYBA

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo
ir sporto ministerijai

I

2022-12-05 Nr. A-88
Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2023–2024 METŲ VALSTYBINIŲ KOLEGIJŲ TINKLO STIPRINIMO PLANO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Utenos regiono plėtros taryba, susipažinusi su Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos parengtu ir pateiktu derinti Vyriausybės nutarimo „Dėl 2023–2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo plano patvirtinimo“ projektu Nr. 22-15573, 2022 m. lapkričio 17 d. paskelbtu Teisės aktų informacinėje sistemoje, įvertinusi Utenos regione esančios vienintelės aukštosios mokyklos išdėstytą poziciją, atsižvelgdama į Utenos regiono plėtros tarybos kolegijos patariamąsios partnerių grupės 2022 m. gruodžio 5 d. siūlymą, pritaria Utenos kolegijos pridedamame rašte pateiktiems argumentams ir siūlo į juos atsižvelgti.

PRIDEDAMA. Utenos kolegijos 2022 m. gruodžio 5 d. raštas Nr. V10-300 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2023 – 2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo plano patvirtinimo“ projekto, elektroninis dokumentas.

Kolegijos pirmininkas

Nikolajus Gusevas

Nerijus Čepauskas, 8 612 13714, nerijus.cepauskas@utenosregionas.lt

UTENOS KOLEGIJA

Viešoji įstaiga, Maironio g. 7, LT-28142 Utena, tel. / faks. (8 389) 51 662
administracija@utenos-kolegija.lt, <http://www.utenos-kolegija.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111965850.

Utenos regiono plėtros tarybai

2022-12- Nr. V10-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2023 – 2024 METŲ VALSTYBINIŲ KOLEGIJŲ TINKLO STIPRINIMO PLANO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Siunčiame Jums VŠĮ Utenos kolegijos pastabas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2023 – 2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo plano patvirtinimo“ projekto.

PRIDEDAMA. Pastabos, 3 lapai.

Direktorius

dr. Raimundas Čepukas

Agnė Gustienė, tel. 838951615, el. p. administracija@utenos-kolegija.lt

Utenos kolegijos pastabos dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2023–2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo plano patvirtinimo“ projekto:

1. Plano projekto III skyriuje vertinant valstybinių kolegijų veiklos perspektyvas iš esmės remiamasi prielaidomis, pagrįstomis 2018-2021 m. tendencijomis dėl studentų skaičiaus, priėmimo, MTEP rezultatų bei orientuojamasi į įsigaliosiančius LR Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimus. Tačiau pastebime, kad nevertinamos kitos reikšmingos aplinkybės, turėsiančios įtakos kolegijų veiklos rezultatams ir veiklai artimiausioje ateityje, kaip antai:

- **studentų priėmimo prognozė grindžiama dabartine bendrojo lavinimo moksleivių pasiekimų situacija** (pvz., apie 30 ir daugiau proc. moksleivių per pastaruosius 3 metus neišlaiko matematikos valstybinio egzamino, maža dalis mokinių renkasi fizikos, chemijos ir kt. tikslųjų mokslų valstybinius egzaminus, reikalingus stojant į inžinerines ir technologines specialybes). Tikėtina, kad ši situacija keisis dėl Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (toliau – Ministerijos) vykdomų pokyčių bendrojo ugdymo sektoriuje ir stojančiųjų į kolegijas pasirengimas gerės. Todėl grįsti studentų priėmimo skaičius dabartine prasta moksleivių pasiekimų situacija yra neteisinga;

- studentų priėmimo prognozėje **neatsižvelgiama į trumpųjų studijų plėtrą** kolegijiniame sektoriuje, **į vis didėjančių studentų iš užsienio priėmimą, į naujų, regionui reikalingų studijų programų atidarymą, į socialinės dimensijos principų įgyvendinimą aukštajame moksle.** Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030) minimas sėkmės rodiklis – 2030 metais ne mažiau kaip 35 proc. aštuntą klasę lankusių mokinių iš žemo socialinio, ekonominio ir kultūrinio statuso šeimų studijuoja aukštojoje mokykloje (dabartinė reikšmė – 25 proc.). Šios socialinės dimensijos nuostatos įgyvendinimas taip pat sudarys geresnes galimybes asmenims iš socialiai jautrių šeimų studijuoti kolegijose;

- plano projekte visiškai **nevertinama kolegijų geroji patirtis priimant asmenis, turinčius darbinės patirties ir tam tikrą išsilavinimą į aukštesnius kursus**, taikant studijų rezultatų įskaitymą, neformaliojo ir savaiminio būdu įgytų kompetencijų vertinimą;

- neatsižvelgiama į aplinkybę, kad **per institucinį priėmimą kolegijos taip pat priima tam tikrą dalį studentų, kurie tenkina mažiausio konkursinio balo ir kitus kriterijus**, tačiau dėl įvairių aplinkybių nestojo per LAMA BPO sistemą;

- MTEP lygis priklauso nuo mokslininkų atliekamų tyrimų apimties ir kokybės, tačiau **aukštųjų mokyklų reorganizavimas nepadidins bendro mokslininkų skaičiaus bei atitinkamai jų atliekamų tyrimų apimties ir kokybės.** Be to, plano projekte pateikiamoje analizėje neatsižvelgiama į

tai, kad 2020 - 2021 metai buvo Covid-19 pandemijos metai, kada MTEP veiklų vykdymas buvo ypatingai apsunkintas ir tai turėjo ženklios įtakos rezultatams.

2. Plano projekte III skyriuje bei 2 priede pateikiama informacija apie akademinių grupių rentabilumą. Tačiau Siekiant išlaikyti aukštąjį koleginių mokslų regionuose vienodo rentabilumo kriterijaus pagal studentų skaičių grupėje taikymas universitetuose ir kolegijose (tiek didelėse, tiek mažose (regioninėse)) nėra logiškas.

3. Plano projekte nėra numatytų kriterijų kolegijų poveikiui regionui matuoti, nors dokumente ne kartą akcentuojama, kad kolegijos vykdo veiklą siejamą su darniu regiono vystymu.

4. Plano projekto 17 p. pateikiami kolegijų absolventų įsidarbinimo pagal kvalifikacijos lygį rodikliai, pabrėžiama, kad jie per maži. Tačiau nenurodoma, kokiais šaltiniais buvo remtasi. Kolegijoms gerai žinant, kaip yra sudėtinga surinkti patikimus ir tikslius įsidarbinimo duomenis, šaltinių klausimas yra ypatingai svarbus. Be to, plane apeliuojama į kolegijų indėlį parengiant absolventus, tačiau **nevertinama darbo sąlygų, darbo užmokesčio aplinkybė, kuri priklauso jau ne nuo kolegijų, o darbdavių, bendros šalies ekonominės ir net geopolitinės situacijos.**

5. Kitos pastabos dėl plano projekto:

Esama dokumento formuluoė	Siūloma dokumento formuluoė arba pasiūlymas/pastaba	Siūlymo ar pastabos argumentacija
8. punktas. <..... Šioje esamos būklės analizėje vertinama, ar valstybinės kolegijos dydis didesnis, ar mažesnis nei 1 500 studentų....>	-	Dokumente turėtų būti paaiškinta, koku pagrindu nustatytas šis lyginamasis skaičius, jei remiamasi EBPO ekspertų pastabomis, pateikti pastabas susipažinti
Visame dokumente kai kuriose vietose rašoma <taikomaisiais MTEP...>, Pvz.: 5 punkte ir t.t.	-	Prie trumpinio MTEP rašyti <i>taikomaisiais nebereikia, nes pats MTEP jau pasako, kad tai kolegijų moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra.</i> Arba tada visam dokumente prie MTEP rašyti taikomieji
12 punktas. <..., kuriose vykdomos studijos, nuosekliųjų ir ištęstinių studijų formų studentų...>		Pagal MSĮ yra vykdomos nuolatinių ir ištęstinių studijų formos (53 straipsnis 3 dalis)
33.5 punktas <... tik valstybei svarbių (Vyriausybei priėmus sprendimą) atskirų sektorių	-	Toks sprendimas turi būti skelbiamas gerokai iš anksto – tai svarbu nusimatant

specialistų rengimą pagal koleginių studijų programas vykdant universitetuose (kai specialistų užsakymo poreikis nėra didelis, infrastruktūra brangi ir potencialą efektyviau sutelkti vienoje aukštojoje mokykloje);>		mokymo institucijų strategijas. Dabartiniu metu skelbiamos studijų vietos, pvz. finansuojamos, beveik tais pačiais metais kai vykdomas studentų priėmimas.
34.4. dėstytojų potencialas būtų pakankamas vykdyti kokybiškas studijas: 50 procentų dirbančių dėstytojų turėtų dirbti visu etatu, 10 procentų bent 0,5 etato dalimi dirbančių dėstytojų turėtų turėti mokslo (meno) daktaro laipsnį.	-	Nėra pateikiama argumentų, kuriais remiantis formuluojamas toks kolegijų veiklos siekinys. Jis nepagrįstas nei LR MSĮ nei Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų nuostatomis.

Utenos kolegija siūlo nepritarti LR Vyriausybės nutarimo Dėl 2023 – 2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo plano patvirtinimo projektui atsižvelgiant į tai, kad projektas grįstas nepakankamai gilia, nepakankamai visapusiška analize, neįvertinant pokyčių bendrojo ugdymo sektoriuje ir pačių kolegijų potencialo, o kolegijų perspektyvos vertinamos remiantis tik prielaidomis.

Direktorius
Čepukas

dr. Raimundas